

MAGYAR KURIR

Bétsből, Kedden, September 1-ső napján 1818.

Német Ország.

A' Göttingai Tanulókról ezeket olvassuk a' közönséges levelekben Aug. 19-dikéről: —“

„A' Göttingai Tanulók hozzá tartják azon szavokhoz magokat, a' mi eránt Witz en h a u s e n b e n megegyeztek. Minekutánna tudokra esett volna, hogy a' Hannoverai Országlószék azt végezte, hogy azon odavaló születésű tanulók, a' kik eddig Göttingába tanulván oda ismét haladék nélkül vissza nem térnek, az országban semmi némű hivatalokra felvételtetni nem fognak, a' nevezett városkában újabb közönséges gyűlést tartottak, és azt határozták, hogy eszserént a' Hannoverai születésűek vissza térhetnek Göttingába: de az idegenek, 's kiket a' Göttingába való visszatérésre semmi környülállás nem kényszerít, 's a' kik tettések szerént valószthatnak magoknak Universitást: az ilyenek telyességel vissza ne térjenek. Minthogy azonban tsakugyan találtattak az idegenek között is olyanok a' kik visszatértek 's a' tanítói szálakban (auditoriumokban) megjelentek, a' lett a' dologból, hogy az ilyeneket a' Hannoverai születésű, 's már Göttingába az egész tanuló sereg tanátsa' határozásával visszatért ifjak, magok, nem tsak kitsufolták, legunyolták, 's duellálásra kihívták, hanem az utzákon 's mindenütt, a' hol szembetaláltak, boszszantották. Ennek a' lett a' következése, hogy az idegenek az utzára se' mertek magánosan kimenni, 's azt okozta,

hogy a' Hannoverai Országlószék, az előbbeni parantsolatnál még keményebbet hirdettetett ki, tudniillik, hogy azok, kik az idegeneket, azért, hogy Göttingába visszatértek, vagy még ezután visszatérni fognak, valami méltatlansággal illetik, megfogattatván várbeli fogságra küldtetnek. Hanem ez a' kemény parantsolat vagy megfenyegetés se' lehetett egészen sikeres, azért, hogy azon idegenek, a' kik különben még megmaradni szerettek volna *Göttingában*, látván hogy melly erőszakoskodással esik ez, jobbnak tartották onnét mind eltávozni; melyhezképpest a' Göttingai tanuló sereg most tsupán tsak Hannoverai, Braunschweigi, és Nassaui ifjaktól áll, úgy mint a' kik Országlószékeik' parantsolatjából ott maradni kénytelenítettnek, 's a' kiknek száma mind egygyütt legfeljebb is 400-ra-tétethetik. Mielta a' Göttingai Universitas fenn-áll, nem voltak ott a' tanulók illy kevesen.“

(Midőn a' külső újságlevelekben ezen kedvetlen történeteket olvassuk, nem lehet hogy örömmel meg ne jegyezzük, hogy itt az idegen tanulóknak nevezete alá azon Magyar 's Erdély Országi tanulókat, a' kik ezen lármás környülállások között *Göttingában* voltak, telyességgel nem kell oda érteni, mert nekünk hiteles tudósításaink vagynak affelől, hogy ezek magokat ezen terhes és kriticus környülállások között nem tsak magok nagy böltességgel viselték, a' lárma alatt szálásaikról ki nem mentek, a' várost az után is oda nem hagyták, 's mind végig

tsendesen ott maradtak; hanem az ő hazai 's házi körülállásaikat 's állapotjokat az egyéb tanulók (odavalók 's idegenek) is jól esmervén, őket telyességgel semmibe belé nem vonták, belé nem elégyítették, 's magokviseletékért őket még megditsérték. Azonban, a' *Göttin-gában* megmaradott idegenek már most tsak ő belőlők is állanak).

A' *Hessen-Kasseli* Választó Fejedelem nagy készüléteket tétet *Hannau* mellett *Wilhelmsbad* ban, oly czélzással, hogy a' Szövetséges Fejedelmeket, ha útjokat arrafelé találják venni, méltóképpen fogadhassa.

Kaiserslautern ben *Augustus* 2-dikától fogva valami 50-nig való, mind két Protestans Hiten lévő Papok 's Tisztviselők vannak egy közönséges Synodus-ra (*Zsinatra*) öszszegyülekezve, a' kik hihetőképpen végre fogják ott hajtani a' két Protestans Hít' sorsosinak öszszesatolódássokat. Minden készülétek azt mutatják, hogy boldogúlni fognak iparkodássokban.

Nagy Britannia.

A' *Londoni* legújabb tudósítások szerént ott a' Státus' papirosainak betse meglehetősen szállani kezdett, mellyet a' Spanyolország és az Északi Amerikai Egyesült Státusok között elő fordult dolgok' állapotjának tulajdonitanak. Ezen körülállás és az a' hang, mellyen a' Ministerekkeltartó Anglus levelek, a' *Floridai* történeteknek előfordulásától fogva ezen Egyesült Státusokról beszélnek, arra a' gyanakodásra indítja a' közönséget, hogy az Anglus, Spanyol, és Északi Amerikai Országlószekek között nem barátságos levelezések fojynak.

A' *Londoni* Ministeri Ujság, a' Kurir, hosszasan kibotsátkozott a' *Frantzia Ultraroyalisták'* Titkos Memoárjára, 's azt vitatja, hogy az, egy bünös tselekedet legyen, 's egyéb eránt tsak annyiban

nevezetes munka, hogy bünös tselekedet. Okoskodásának principiumát onnét veszi-fel a' nevezett újság, hogy mihelyest valamelly országban a' népnek egy különös része, a' maga megesmert 's törvényes Országlószeke ellen idegen segedelemhez folyamodik, árulást tselekszik. Már pedig *Frantziaország* nak megesmert Országlószeke van. Sőt azt is kimondja az említett Ministeri újság, hogy az oly Országlószekek, melly az ilyen tilalmas lépést meg nem fenyténé, nem érdemlené-meg a' nép' bizodalját. —

Északról úgy jönnek a' hírek, hogy a' *Polushoz* küldetett expeditzió bajosan fogoda elérkezni. Még több jég-mezőknek kell öszszeszakadozni, addig míg e' megtörténhetik. A' hírek legalább nagyon kétségesítik a' dolgot. *Nairn* nevű Kapitány, a' ki *tzethalvadászat* végett *Spitzbergen'* táján *tsavargot*, azt beszílli, hogy ő ezen Északi expeditzióra kiküldetett hajókat a' 80 gráditson felyül előtálla legyen 's az emberekkel sokáig beszéllgetett, 's azt hallotta tőlők, hogy egészszen a' 81-dik gráditsig se' juthattak-el, minthogy oly jégtérségre vagy jég-mezőre találtak, melly miatt tovább telyességgel el nem nyomakodhattak, semmi nyílásra nem találván a' jég közt. Melyhezképpest már nem volt egyéb mit tenniük, hanem tsak, hogy *Grönlandi* a' keleti partja mellett próbáljanak még egy 's más vizsgálódásokat tenni, 's azután *Spitzbergennek* napkeleti partjához fordulván, onnét az *Oroszbirodalom* északi partja felől keressenek utat, ha lehet, az úgynevezett *Behring* útjához.

A' keleti Indiai Anglus *Kempánia* armádája felettébb szerentsés volt a' maga mostani expeditziójával. Felettébb sok kintsre tettek szert a' meghodoltatott *Indus* Fejedelmeknél, az Anglus seregek 's kivált a' tisztjeik. *Peischwa* Fejedelemnek 250 tevét fogták-el, mellyek

mind az ő kintsével voltak rakodva. Ezen kintsnek temérdekségét csak abból megítélhetni, hogy Generális *Hislopnak*, kik az Indiai Anglus armádának egygyik Osztályát vezérli, egyedül több jutott 100,000 font Sterlingeknél, vagy egy millió forintnál.

Sok ideig nem gyözné nem-leirni de csak diribolva elébeszélni is az ember azt a sokféle nyereséget, mellyel itt valamint a régibb időkben úgy most is tsatáztak az Anglus seregek. — Az ő sok ellenségeik között volt egy *Mear-Khán* nevezetű, igen nevezetes Haramia Fejedelem is; ez is sok pusztításokat tett gyakran az Anglus Kompania' tartományaiban. Ez eddig, inkább csak valami homályos Haramiának tartatott, de titokban annál több kárt tett a Kompaniának. Már most ezt is a maga barátjává tette a Kompania, az által, hogy megbékellvén velle, Fejedelemséget adott neki. Ennek nevezetesen ment véghez az Anglusokkal való megbékélése. A Fő Vezér *Marquis Hastings*, Generális *Okterloni*t küldötte-el, hogy velle nagy pompával kezet tsapjon, 's a békességes kötést megerössittse, melly ekképpen ment véghez tavaly, Dec. 17-dikén, a két tábor között a szabadég alatt. Elefántokon jöttek szembe egymással. Mikor Generális *Okterloni* a Khánnak kezet nyujtott, ennek kísérőji mind pistolyt rántottak, 's az Anglus Generálisra czéloztak, hogy ha valami véletlen dolog történne, köszönthessék. Ágyú is kísérte a Khánt kettő, mellyek mellett égő kanótzos ágyúzók állottak. Ez a Khán nagyon szurtos ember; semmi külömbség nintsen közte 's a katonáji között. Beszélik, hogy sokszor ételt is kér a katonájitól, mikor köztök jár; melyre nézve ezek is csak mint katona pajtásokkal, úgy bánnak velle; de a melly mellett nagyon nevezetes az, hogy ő így is nagy régulában

tudja tartani vad tsoportjait, mellyet csak különös bátorságának lehet tulajdonítani. Csak röviden, de nagyon fennhangon beszéll. Generális *Okterloni*nak azt mondotta, hogy ő Indus Királyám: 's csak a Generális úr' kedviért mondle a Királyságról. Ilyen emberekkel van az Anglusoknak ügye ezen Indus vidékeken. — Közönséges velekedés, hogy nintsen már oly Indus Fejedelem, ki itt az Anglusok ellen többé megmozdúlni mérészlene.

Itt, Napkeleti Indiában, az Anglus armádánál nevezetes dolog történt egy bagázsihordó elefántal. A nagy állat, éppen mikor egy ember a hátán lévén ott a bagázsiát kötözte volna, megmérgeződött, 's a vezetőjének dühösen neki rohánván azt összetapodta. Az Anglus tisztek puskára kaptak, hogy meglöjjék a vadat, de nem mérészlettek hozzá közelíteni, a melly is végre megfutamodván, az Anglus armádát oda hagyta a hátán lévő emberrel és bagázsiával egygyütt az erdőkre futott. Az ember csak ugyan épségben vissza érkezett néhány óramúlva, 's úgy beszéli a dühösködő állattól való megmenekedését, hogy az egy fa alatt menvén-el, ő annak ágához tsipeszkedett 's szerentsésen ott maradt.

Spanyol Amerika.

Venezuelából a Királyi seregek' fő vezére *Don Pablo Morilló* így irt volt a mult Május' 20-dikán a Caracasi Kormányozóhoz: — „Brigadéras Generális *Don Francesco Thomas Morales* jelenti nékem e' hónap' 15-dikán Calabozóból, hogy ő ezen napon ezen városba, mellyet az ellenség oda hagyott vala, be-ment légyen, a hol az ellenség 3 ágyut, minekutánna azoknak tajgájit összerontotta, hátra hagyott. *Cedeno*, ki most magát a Respublika' fő vezérének nevezi, a nevezett várostól

hat mértföldnyire áll 700 lovasokkal és 500 gyalogokkal. Nem ok nélkül gondolhatjuk, hogy Bolívar nintsen életben, minthogy én a' véle volt utolsó tsatázásomtól fogva felőlle semmi bizonyost nem hallottam. Midőn az Insurgensek Rostrobán voltak, egy halottat temettek-el nagy titkon, ki az utóbbi tsatában sebesedett vala meg, 's azután *Calabozóban* 8 napig tartó exequiák a t tartottak. Rendelést tettem, hogy mind ezeknek a' híreknek járjanak utánna 's nyomozzák-ki, hogy mitsoda fundamentumon épüljenek; 's mihelyest megtudom, azonnal az úrnak is meg fogom írni."

Más tudósításaiban az utolsó táborozásbéli nyereségeit számlálgatván elő Morillo, egyebek között azt mondja Bolívarról, hogy a' polgári Országoszek által a' fő vezérségből letétetett volna. Mind ezekből tsak a' következik, hogy bajos tudni, mit kelljen hinni. Ugyan tsak ezen Morilló, az Insurgensek' vesztését az utóbbi táborozások alatt, holtakat, sebeseket, 's minden egyéb elveszteket összeszámlálván, 450 emberekre, teszi. Vett-el, azt mondja, tollók, sok ágyut, fiintát, munitziót, bagáziát, eleséget, elfoglalt váraikat, 's egy szóval oda vitte az Insurgensek' dolgát, hogy ismét Angusturához 's az Orinoko egyéb mellyékeire takarodjanak vissza, a' honnét az utóbbi táborozásokra kiindultak vala, 's ő, azt mondja, reméni, hogy nem sok idő alatt az egész Republikát semmivé fogja tenni.

Az Északi Amerikai újságlevelek ellenben másként beszélnek a' Veneczeuai Republika' állapotjáról: — „A' mi Congress nevű Fregátunk, így szólnak ezek, melly a' mi Biztosainkat Buenos-Ayresbe vitte vala, visszafeléváló útjában megállapodott *Margarita* szigeténél is, hol a' Generális Arismendi fő hadi szállása van, 's melyből ő az

Insurgensek' számára egész egy szélső védelmező bástyát tsinált. Minthogy ezen hajónak ott léte alatt valami tudósítások, mellyek Sz. Tamás' szigetéről érkeztek volna oda, azt erőssítették, hogy a' Veneczeuai Insurgensek egészszen megverették 's elszélesztettek volna: erre nézve a' hajónlévő Biztosok azon iparkodtak, hogy ezen tekintetben is kitanulhassák a' dolgoknak valóságos minéműségét 's újabb tudósításokra tettek szert, mellyek azt mutatják, hogy az említett Insurgensek' állapotja még soha se' állott jobb lábon, mint most. Az ő armádájok nem régen egy egész Brigada ágyuzó seregre tett szert, a' melly nagyobb részint mind Anglusokból áll; 's a' nép és katonaság oly nagy bizodalommal viseltetik a' Republika' állandóságához, melynél nagyobb még nem viseltetett. A' Republika' két főbb tengeri vezérjei *Brion* és *Aury*, hajós tsapatjaikat, mellyek addig magánosan dolgozták, most öszszetsatolták, 's azon szállító hajóknak elfogdosásában foglalkoskodnak, mellyek a' Kir. seregek' számára, eleséget, munitziót, és seregeket szállítanak. Hanem, hogy a' kereskedők magokat a' kárvallástól óhassák, kihirdettette *Brion*, hogy a' Cumanai, La Guerai, Porto-Cabellói, és Marakaybói, egy szóval a' Veneczeuai partok vagy kikötőhelyek, megszállott vagy ostrom alatt lévő állapotban vannak, melyre nézve azokba bevezetni ne próbáljanak, mert ha megtaláltatnak, elfogattatnak 's hajójik elvételnek.

St. Martint a' Chilibéli armada' fő vezérét nagy készüllettel várták Buenos-Ayresbe; néhány győzedelmi kapukat emeltek számára: de sokak úgy itélnek, hogy ő, mint más versben tselekedett volt, most is el fogja magát ezen ditsőséges pompák közzül vonni. Már nem egyszer kinyilatkoztatta, hogy ő semmi egyéb ditsőséget nem kíván, semmi hír név után

nem jár, tsak ez egygyet ohajtja, hogy hazája' függetlenségét megfundáltatvalenni szemlélhesse. Közönségesen hirdeti, hogy mihelyest ezen czélt betelyesedve lenni látja, azonnal minden méltóságokról lemond, 's a' földnek mivélésére vissza fog térni.

Chiliben nagy iparkodással erősítik tengeri erejüket az Insurgensek; nem régen egy 52 ágyus Fregátot botsátottak ki a' Valparaisói kikötőhelyből. Magát a' hajót a' keleti Indiai Anglus Kompániától vásárlották 's mindenféle nemzetbeli öszszeverbuilt emberekkel rakták meg.

Északi Amérika.

Következnek még néhány vonások azon rajzolatból, mellyet Orosz útas Swiny az Északi Amérikai népekről kiadott: — „Itt sokat olvasnak; a' nyomtató mivhelyek szüntelen mozgásban vagynak; Angliában nem adnak ki egy könyvet, mellyet az Amérikaiak azonnal ki ne' nyomtassanak. De még sokkal nagyobb divatjában van az újságolvasás. Tsak Ney-Yorkban magában 19 féle újságot irnak. Philadelphiában 's Bostonban se' kevesebbet. Ennek oka az, hogy a' kereskedés elválhatatlanul öszszetsatoltatva van a' politikával, 's ezért a' politikában is mindenek jártosok kívánnak lenni, melly meg nem eshetik a' naponként előforduló történeteknek olvasása nélkül; ezeknek magazinumaik pedig az újságlevelek. Ide járul, hogy itt minden polgár, választói jussal bír, melly szerint részt vesz' mind a' Congressusra küldendő Követeknek mind pedig a' maga' magános tartományabéli törvény' törvényhozóinak választásában, 's ezért mindeneknek megkivántatik a' Státus' dolgainak folyamatját az újságlevelekből szüntelen olvasgatni. Könyves házak minden nagyotska városokban találtatnak, mellyek között legnevezetesebb a' Philadelphiai,

melyben 100,000 darab könyv van, és szüntelen szaporodik. A' szép mesterségeken nem nagyon törik fejeiket; néhány jó festőt azonközben tsakugyan mutathatnak, milyenek Trumbul és Stuart. —

„A' gőzhajók sehol se' oly közönségesek, mint itt (melly nem is tsuda, minthogy nállok találtafel Fulton nevű Frantzia Oberster). Felettébb nagy sebességekért, alkalmas voltokért, 's meglehet hogy talám új voltokért is, kaptak ily nagy betsre. Bizonyos, hogy Philadelphia, Ney-York, 's Albani között nyáron által tsak nem szükségtelené tették ezen hajók a' postaszekerek' szolgálatját. Száz útas is találtatik sokszor egy ily gőz utazó-hajón. Az alkatas is szembe tűnő az ily úti hajónak. Hosszusága 120, szélessége 28 lábnyom. Az ürege két részre van osztva; egygyik a' férjfiak másik az aszszonyemberek' számára. A' férjfiaké két nagy szobából áll; a' szobák falai mellett körül 104, ládaforma ágyak (almariomok) vannak felállittatva, mellyek, mikor szükség van reájok lebotsáttatván, ágyak helyett szolgálnak. Jó lágyágnémű is van hozzájuk; fogasok is vannak minden ágy mellett, mellyekre a' köntösöket felaggathatják.

(A' többi következik).

* *

A' Spanyol Követ Ritter Onis úr Washingtonba Jul. 10-dikén megérkezvén, hosszú protestatziót adott által az Egygyesült Státusok' Elölülőjének nyugoti Florida' elfoglalása ellen, 's ennek kiadattatását kívánja. Azonban még is azzal biztatják magokat az Amérikai levelek, hogy mind e' mellett se' fog a' Spanyolokkal hadakozásra kerülni a' dolog, és Spanyolország szerentsésnek fogja tartani magát, ha az Egygyesült Státusoknak minden kívánságaikat a' két Floridáknak oda engedése által kielégíteti.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Magyar Ország.

Vigan derült-fel (így szollnak a' Pesti újságlevelek) az óhajtott nap, (Aug. 20-dika) 's minden igaz Magyarnek szíve repdeső örömmel vonszódott a' Budai Királyi vár felé, hogy Első Királyunknak, innepét díszesíthesse. Pestről a' Felsőes Fő Törvényszékek, Nagy Méltóságú Úrményi József Ország Birája, és Méltóságos Majláth József Personalis Ur példás Előljárókkal, a' Ns. Vármegyének Tisztjei, a' Kir. Város Magistratusa, az Universitásbéli Tanító és Tanuló Urak, a' Pesti Gymnasium, úgy a' Czéhek is díszes zászlókkal felgyülekeztek; Buda részéről a' Fő Mélt. Helytartó Tanátsnak, és Királyi Udvari Hamarának Tanátsosi, 's Tisztviselői, a' Hadi Rendből a' Generálisok és Fő Tisztek, a' Nemes Tanáts, a' Gymnasium, és a' Külső Városi Plébániák. A' Gránátéros Batalionok és a' Városi Fegyveres Polgárok az elrendelt helyekre ki voltak állítva. Az Egyházi Előljárók gondoskodásából az innep tiszteletére szolgáló Énekek Magyar, Deák, és Német nyelven bövségesen osztogattattak. A' Városi Előljárók részéről mindenhová rendtartó Tisztek voltak állítva. Illy készültek mellett indúlt-meg a' Királyi várból a' processio a' városi plébánia templomba. Az egész úton a' buzgó éneklés zengett, 's a' díszes rendtartás az innepélsnek méltóságos tiszteletet szerzett. A' processiót Méltóságos Kovalik János Püspök Generális Vicarius Ur vezette, kinek Fő Tisztelendő Poroszkai János Bóli Prépost, és Fő Tiszt. Riek János Orodí Prépost Váczi Kanonok Urak voltak Assistensei egész egyházi pompával. A' templomban a' Papság és a' Fő Méltóságok a' Sanctuariumban foglalván helyet elkezdődött a' Magyar prédikáció, mellyet Fő Tiszt. Trestyánsz-

ky Imre Apátur, és Ketskeméthy Plébános Ur mondott, magas hazafiui érzéssel, és egyházi buzgósággal előadván Sz. Királyunknak azt a' fő érdemét, hogy Nemzetünket a' Keresztény Hítre térítette. A' Német prédikációt Nagy Tiszteletű Rudnyánszky József Ur a' Vicariatusnak Archivariususa mondotta isméretes ékes szóllással. — Vége lévén a' prédikációnak, a' Nagy Misét a' tisztelt Püspök Ur tartotta, mellyet a' karbeli ékes muzsika pompásan emelt. — A' Mise után azon oltár előtt, hol Sz. Királyunknak Ereklyéje letéttelve volt, a' Papság által Zsol-tárok, és egyházi imádságok énekeltek, 's azután a' processio a' kiszabott rendtartás szerént vissza tért a' Királyi Vár templomába. — Nem lehet leírni azon lelki örömet, mellyel ezen nemzeti innepnek fényessége, 's méltósága eltöltötte mindazoknak szívét, kik láthatni szerentsések voltak. De nem lehet megszámlálni azon ezer meg ezer áldásokat is, mellyekkel Felsőes Ferencz Királyunkat tetézték buzgó Alattvalói, hogy O ezen innepnek méltóságát kegyelmes parantsolatja által megújítván, Sz. Istvánnak, a' Magyar Nemzet Apostolának, a' Magyar Királyság Fundátorának 's a' Magyar Nemzeti Méltóság alkotójának örökösítőjének halhatatlan érdemeit megditsőítette, és a' Magyar Nemzetet önön maga betsének érzésére serkentette.

„A' Pesti Universitásnak azon tíz ifjai, minnyájan törvényes tudományoknak halgatóik (így folytatja a' Budai Német újság ezen nevezetes innepi pompáknak leírását), kik a' Szent Kéz mellett két felől Szövetnekekkel mentek, ezek voltak: Bajsai *Vojnics Dániel*, *Irsai Irsay Josef*, *Séhétsek Josef Lajos* (a' Philosophiának 's Szabad Mesterségeknek Doktora), *Patisz Károly*, *Tomtsányi András*, *Alappi Salamon Pál*,

Eötvös Josef, Raitz Augustus, Gyelmis Miklós, és Hering Ignátz Urak. — Fő Tisztelendő Mlgos *Kovalik János* Tribunezi Püspök úr' gondoskodása által nemcsak a' feljebb említett Magyar, Deák és Német lelki énekek, hanem ezek mellett, egy: *Ritus Sacer in Devotione et Processione S. Stephani I. Regis Hungariae Observandus* is nyomtatott és osztattatott-ki. — Az *Offertoriumot* (az áldozáskori éneket) *Sayer* Budai híres Compositor úr Sz. István Királynak azon utolsó szavaira alkalmaztatva készítette, mellyekkel ezen Apostoli Király a' maga halálos ágyán a' Püspököktől 's az Ország egyéb Nagygyaitól, bútsut vett, mint az ő élete' leirója *Chartuitius* kifejezi, *manus et oculos levans ad sidera, sic exclamavit: „Regina Coeli! Reparatrix inelyta Mundi! Tuo patrocínio sanctam Ecclesiam cum Episcopis et Clero, Regnum cum Optimatibus et Populo sub Tuis precibus committo, quibus ultimum valedicens, manibus Tuis animam meam commendo.“*

E r d é l y.

Császár és Király ő Felsége az Erdélyi Kintstárnál szolgált, most nyugodalomban élő Tanácsos *Stöhr* Nepomuk János urat, az ő ötven esztendeig tartott, 's megkülömböztetett szolgálatai által szerzett érdemeit tekintvén, minden taksa nélkül megnemesíteni kegyelmesen méltóztatott.

B é t s.

Ma, September 1-ső napján délelőtti 10 órakor, másodversbéli Sorsvonás esett az Alsó Austriai Rendek' szálájában a' Státus' régi, intereses adósságleveleinek *Serieseiből*, oly rendtartással, mint már bővebben megírtuk.

Elegyes Dolgok.

Az Öszszeszövetkezett Hatalmasságok gyűlésének helyére, Aachenbe, a' Pruszsus Királyt Sept. 24-dikére várják.

* *

Párisban oly hír szárnyalt, hogy Aug. 25-dikén, a' Lajos nagy innepnapján közönséges botsánatot fognak kihirdetni 's a' számkivettettek minnyájoknak megengedtetik a' hazájokba való visszatérés.

* *

A' N. Mosony Vármegyében Ó-Váron felállított Mezei Gazdasági Intézetéről való Jelentés: —

Szakszen-Tétseni Albert ő Királyi Hertzegsége a' Gazdasági Intézeteknek fontosságát tekintetbe vévén, 's a' köz jóhoz átaljában, különösen pedig a' Magyar Nemzet jóvához viseltető hajlandóságának nyilvánvaló bizonyosságát akarván fennhagyni, kegyesen méltóztatott Magyarországon N. Mosony Vármegyében helyhezített Ó-Vári Uradalmában a' Mezei Gazdasági tapasztalásokra nézve egy Mezei Gazdasági Iskolát felállítani 's azt örök időkre megfundálni. —

Mint hogy az ezen Iskolához megkívántató készülétek már oly módon lábra állítottak, hogy az, a' folyó 1818-dik esztendőben November' 1-ső napján kinyitattik: erre nézve a' következőközséges hírül adattatnak:

Az ezen nemzeti gazdasági tanuló intézetbe való belépés, minden nemzetre, rangra, és vallási külömbségre való tekintet nélkül, mindenek előtt megnyilva leszen, a' kik tsak jó erköltsi tulajdonságaikat megmutathatják.

Valamint a' Theoretikai ügy a' Praktisbeli tanítás is, egyáltalában mind ingyen esik.

